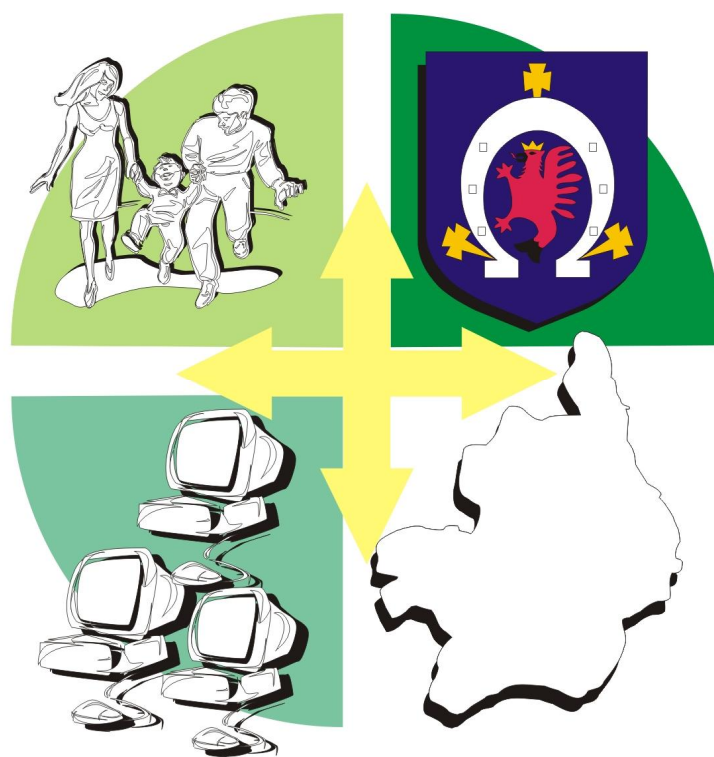

STRATEGIA INFORMATYZACJI I ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W GMINIE GNIEWINO NA LATA 2007 - 2013

Gniewino, październik 2007.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp – cel i znaczenie dokumentu	3
1.2. Definicje najważniejszych pojęć	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych wyższego rzędu	4
2.1. i2010: Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia	4
2.2. Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013	5
2.3. Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007 – 2010	5
2.4. Pozostałe dokumenty	6
3. Analiza otoczenia PEST w kontekście realizowania Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	6
3.1. „T” jak technologia - analiza istniejącej na terenie Gminy Gniewino infrastruktury teleinformatycznej pod względem dostępności dla mieszkańców i możliwości jej rozbudowy	7
3.2. „S” jak społeczność i „E” jak ekonomia - analiza wskaźników społeczno-ekonomicznych, mających istotny wpływ na rozwój i wykorzystanie narzędzi informatycznych w Gminie Gniewino	9
3.3. „P” jak prawo - analiza prawnych aspektów realizacji strategii informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego przez władze Gminy Gniewino	10
4. Diagnoza gminnego potencjału w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz określenie potrzebnych działań w tej dziedzinie	13
4.1. Analiza SWOT zasobów, potrzeb, zewnętrznych szans i zagrożeń Gminy Gniewino w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego	14
4.2. Propozycje ofensywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego	15
4.3. Propozycje konkurencyjnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego	16
4.4. Propozycje konserwatywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego	17
4.5. Propozycje defensywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego	17
5. Zgodność strategii informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego z pozostałymi dokumentami strategicznymi Gminy Gniewino.....	18
6. Misja, wizja oraz cele priorytetowe Strategii Informatyzacji Gminy Gniewino	19
6.1. Misja Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	19
6.2. Wizja Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	19
6.3. Priorytety i cele operacyjne Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	19
6.4. Propozycje działań przyczyniających się do osiągnięcia celów Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	21
7. Wdrażanie Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino	
7.1. Źródła finansowania Strategii	26
7.2. Monitorowanie realizacji strategii i zarządzanie zmianami	27

1. Wstęp.

1.1. Cel i znaczenie dokumentu.

Celem Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino jest zaplanowanie skoordynowanych działań samorządu lokalnego oraz jego partnerów społecznych i prywatnych, które będą stymulować wzrost dostępności i powszechności usług społeczeństwa informacyjnego dla mieszkańców oraz instytucji na terenie Gminy Gniewino.

Na **dostępność** usług społeczeństwa informacyjnego składają się przede wszystkim czynniki takie jak:

- infrastruktura umożliwiająca korzystanie z tzw. stałych łączy internetowych przez osoby prywatne i przedsiębiorców po korzystnych cenach,
- publiczne punkty dostępu do Internetu (PIAP, Hot-Spot, Infomaty),
- wdrażanie w instytucjach na terenie Gminy nowoczesnych narzędzi informatycznych, które pozwolą mieszkańcom na załatwianie rozmaitych spraw poprzez sieć www.

Powszechność usług społeczeństwa informacyjnego zależy od poziomu wiedzy, umiejętności oraz ogólnego nastawienia mieszkańców wobec nowoczesnych technologii komputerowych, a także od osiągania dochodów umożliwiających zapewnienie sobie dostępu do tych technologii.

W związku z tym, nieodłącznym elementem towarzyszącym działaniom na rzecz rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej w gminie powinno być rozwijanie umiejętności i nawyków mieszkańców w zakresie wykorzystywania technologii informacyjnych w codziennym życiu. Zaangażowanie dużych nakładów dla zwiększenia dostępności do Internetu i usług elektronicznych jest z punktu widzenia samorządu gminnego niemal bezcelowe, jeżeli mieszkańcy nie będą umieli z tego dobrodziejstwa korzystać ani wiedzieli po co w ogóle to robić. Oczywiście, zależność taka zachodzi i w przeciwnym kierunku – organizowanie programów szkoleniowych i akcji propagujących usługi społeczeństwa informacyjnego nie przełoży się na tempo rozwoju gminy, w której dostęp do sygnału internetowego stanowi luksus dostępny tylko dla wąskiej „elity”.

Strategia informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego to dokument dość specyficzny. Jest on bowiem opracowaniem „służebnym” wobec pozostałych dokumentów strategicznych gminy. **Celem** samorządu jest dynamiczny rozwój społeczny i gospodarczy, natomiast wspieranie budowy społeczeństwa informacyjnego stanowi **jeden ze środków** osiągnięcia tego celu. Ponieważ informatyzacja i rozwój społeczeństwa informacyjnego to procesy skomplikowane i kosztowne, muszą więc zostać tak przeprowadzone, aby wpisywały się w priorytety i zadania określone w pozostałych dokumentach przyjętych do realizacji przez Radę Gminy.

Opracowanie niniejsze nie skupia się na wyborze konkretnego rozwiązania technicznego, nie może też być zbyt szczegółowe ani mieć charakteru zamkniętego. Informatyzacja jest dziedziną, w której dynamika postępu jest tak wysoka, że w perspektywie kilku lat nawet najnowocześniejszy pomysł może ulec dezaktualizacji. Z tego względu dokumenty strategiczne związane z rozwijaniem społeczeństwa informacyjnego najczęściej formułowane są w sposób elastyczny, przewidują różne możliwe scenariusze, określają kierunki działania w sposób na tyle ogólny, by można było realizować je przy pomocy zasobów, jakie nie były jeszcze dostępne w chwili tworzenia strategii.

1.2. Definicje najważniejszych pojęć.

E-learning – angielskie określenie programów umożliwiających zdobywanie nowych umiejętności, kwalifikacji a nawet kończenie szkół lub studiów za pośrednictwem Internetu.

Hot-Spot – angielskojęzyczne określenie otwartego punktu dostępu do Internetu za pomocą sieci bezprzewodowej (potocznie zwanej radiową). Użytkownicy hot-spotu muszą posiadać własne komputery z odpowiednim rodzajem karty sieciowej.

ICT – angielski skrót oznaczający technologie informacyjne i komunikacyjne.

Infomat – inaczej: kiosk internetowy, wolnostojące urządzenie podobne z wyglądu do bankomatu, za pomocą którego można w ograniczonym zakresie korzystać z zasobów Internetu.

PIAP – skrót pochodzący z języka angielskiego, oznacza publiczny punkt dostępu do Internetu, czyli jedno lub więcej stanowisk komputerowych z dostępem do sieci, dostępnych za darmo dla użytkowników.

www – inna nazwa Internetu, angielski skrót oznaczający sieć o światowym zasięgu; skrót ten znajduje się na początku większości adresów stron internetowych.

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Informatyzacja i rozwój społeczeństwa informacyjnego to podstawowe pojęcia niniejszej strategii, ogólne określenia procesów, dla których jej realizacja stanowić ma „koło napędowe”. Ich zdefiniowanie oraz nadanie im strategicznej ważności jest ściśle uzasadnione zapisami programów rozwoju opracowywanych na wyższych szczeblach, zwłaszcza państwowym oraz europejskim. Analizy przeprowadzane w państwach zachodnich jednoznacznie wskazują, że przyszłość gospodarki naszego kontynentu oraz poziom życia mieszkańców, zwłaszcza w jego regionach uboższych i położonych peryferyjnie, w ogromnej mierze zależęć będzie od funkcjonowania technologii i usług społeczeństwa informacyjnego na szeroką skalę. Z tego powodu powstał szereg ważnych opracowań, które operując na określonym poziomie ogólności, wyznaczają ramy odniesienia dla działań prowadzonych przez samorządy regionów, powiatów i gmin. Bieżący rozdział poświęcony jest skrótowemu omówieniu najważniejszych spośród tych dokumentów.

2.1. i2010: Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

„i2010”, ogłoszony przez Komisję Europejską w czerwcu 2005r., jest europejskim dokumentem strategicznym stanowiącym kontynuację „eEurope 2005 Action Plan”.

W opracowaniu tym Komisja wskazuje 3 najważniejsze priorytety prowadzonych działań:

1. Ukończenie **jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej** wspierającej otwarty i konkurencyjny rynek wewnętrzny w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów;
2. Wzmocnienie **innowacji i inwestycji** w badaniach nad ICT, mające na celu wspieranie wzrostu oraz tworzenie nowych i lepszych miejsc pracy;
3. Stworzenie **integracyjnego europejskiego społeczeństwa informacyjnego**, które przyczyni się do wzrostu i powstawania nowych miejsc pracy w sposób zgodny

z zasadami zrównoważonego rozwoju, stawiając na pierwszym miejscu lepszy poziom usług publicznych i jakość życia.

Dwa pierwsze spośród powyższych priorytetów odnoszą się głównie do działań podejmowanych na szczeblu centralnym, natomiast Strategia Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino wpisuje się w ramy priorytetu trzeciego „i2010”, w którym kładzie się duży nacisk na powszechny udział i na wyposażenie wszystkich obywateli w podstawowe umiejętności cyfrowe. Zwiększenie dostępności produktów i usług ICT, również w regionach słabiej rozwiniętych jest pierwszym spośród zadań wyznaczonych w priorytecie trzecim „i2010”, co znalazło swoje odzwierciedlenie m.in. w strategicznych wytycznych dla funduszy strukturalnych UE w bieżącym okresie programowania.

2.2. Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013.

Dokument, którego pełny tytuł brzmi: „Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020”, został przyjęty przez Radę Ministrów w tym samym czasie, w którym opublikowano „i2010”. Priorytety informatyzacji naszego kraju do roku 2013 zostały tam zdefiniowane następująco:

1. Zapewnienie wszystkim obywatelom i przedsiębiorcom infrastruktury dostępu do usług drogą elektroniczną;
2. Rozwój szerokiej i wartościowej oferty usług dostępnych w Internecie i cyfrowych mediach audiowizualnych;
3. Rozwój zasobów cyfrowych;
4. Powszechna edukacja na rzecz społeczeństwa informacyjnego.

Strategia Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino nawiązuje w głównej mierze do pierwszego i czwartego z powyższych priorytetów, jednakże działania związane z rozbudową gminnego serwisu www, promocją w Internecie, wspieraniem portali społeczności lokalnej czy też wdrożeniem programu „e-urząd” korespondują z celami strategicznymi zawartymi w ramach priorytetu drugiego i trzeciego.

2.3. Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007 – 2010.

Ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów, które weszło w życie w kwietniu 2007r., Plan Informatyzacji Państwa jest najbardziej szczegółowym spośród dokumentów strategicznych dotyczących informatyzacji opracowanych na szczeblu rządowym. Określa on przede wszystkim harmonogram zadań do zrealizowania przez administrację centralną. Definiuje też priorytety rozwoju systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji zadań publicznych na lata 2007 – 2010 w sposób następujący:

1. Przekształcenie Polski w państwo nowoczesne i przyjazne dla obywateli i podmiotów gospodarczych;
2. Racjonalizacja wydatków administracji publicznej związanych z jej informatyzacją i z rozwojem społeczeństwa informacyjnego;
3. Neutralność technologiczna rozwiązań informatycznych wykorzystywanych w procesie informatyzacji administracji publicznej.

Strategia Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino nawiązuje do następujących działań określonych w ramach priorytetu 1:

- usprawnienie i upowszechnienie elektronicznej drogi dostępu do usług administracji publicznej i do informacji publicznej,
- podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa o możliwościach i korzyściach wynikających z wykorzystywania elektronicznej drogi udostępniania usług administracji publicznej i informacji publicznej,
- podnoszenie poziomu zaufania społecznego do elektronicznych metod udostępniania usług administracji publicznej.

Warto podkreślić też znaczenie priorytetu 2, który obliguje wszystkie jednostki zaangażowane w proces informatyzacji do stosowania metod i procedur zapewniających maksymalną efektywność wydatkowania pieniędzy publicznych. Chodzi tu w szczególności o skuteczną absorpcję funduszy Unii Europejskiej oraz integrację wielopłaszczyznowych działań zapobiegającą ich powielaniu na różnych szczeblach.

2.4. Pozostałe dokumenty.

Zgodnie z harmonogramem Planu Informatyzacji Państwa, na bieżąco powstają kolejne opracowania dotyczące programowania rozwoju w omawianej dziedzinie. W czerwcu 2007r. Ministerstwo Transportu opublikowało „Plan Działań w Zakresie Rozwoju Szerokopasmowej Infrastruktury Dostępowej Do Usług Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce na lata 2007 – 2013”. Dokument ten zakłada, że do roku 2013 na każdym 100 mieszkańców Polski przypadać będzie przynajmniej 50 linii szerokopasmowego dostępu do Internetu, co oznacza, że w praktyce żaden zamieszkały obszar kraju nie będzie się znajdował poza zasięgiem sieci. Głównym środkiem osiągnięcia tego ambitnego celu na terenach wiejskich ma być szerokie zastosowanie technik radiowych przy realizacji projektów w ramach właściwych Programów Operacyjnych.

Warto również wspomnieć o aktualnie powstającym projekcie Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce na lata 2007 – 2013. Do najważniejszych celów stawianych w tym dokumencie (w jego wersji z lipca 2007r.) należą: wspieranie budowy i wykorzystania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz dostępowej do Internetu, a także usprawnienie działania instytucji samorządowych przy wsparciu technologii informacyjnych i upowszechnianie ich znajomości.

Podsumowując stwierdzić należy, iż Strategia Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino stanowi przełożenie działań programowanych na szczeblu państwowym i europejskim na poziom lokalny.

3. Analiza otoczenia PEST w kontekście realizowania Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

Analiza PEST (Prawo, Ekonomia, Społeczeństwo, Technologia) jest powszechnie stosowaną techniką rozpoznania i opisu najważniejszych uwarunkowań środowiska, w których dana organizacja działa i realizuje swoje cele rozwojowe. W przypadku Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino, analizie zostały poddane te aspekty prawne, ekonomiczne, społeczne i technologiczne, które bezpośrednio wiążą się z rozpatrywanym zagadnieniem. Ich selekcji dokonano zgodnie z metodą zaproponowaną przez Michała Brenneka w opracowaniu pt. „Tworzenie strategii

rozwoju narzędzi internetowych w gminach” (publikacja internetowa Fundacji Wspomagania Wsi).

3.1. „T” jak technologia - analiza istniejącej na terenie Gminy Gniewino infrastruktury teleinformatycznej pod względem dostępności dla mieszkańców i możliwości jej rozbudowy.

Według stanu na lipiec 2007r. na terenie Gminy Gniewino funkcjonuje dwóch dużych operatorów telekomunikacyjnych świadczących usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu: Telekomunikacja Polska SA (posiadająca linie w południowej części gminy) i Elektrownia Wodna Żarnowiec (zarządzająca liniami w części północnej), a oprócz nich - mniejsza, ekspansywna firma Interkar, która na terenie kilku miejscowości (w tym Gniewina) oferuje swoim klientom korzystanie z Internetu za pomocą łącza radiowego po cenach niższych niż za sygnał dostarczany przewodem. Z biegiem czasu konkurencja na rynku lokalnym może się powiększyć, ze względu na uregulowania prawne, które nakazują Telekomunikacji Polskiej udostępnianie infrastruktury dla innych operatorów świadczących usługi końcowym klientom (stąd możliwość wykupienia abonamentu np. w firmie Netia).

Standardy działania łączy internetowych są w poszczególnych ofertach dostępnych na terenie Gminy Gniewino zbliżone do siebie i zasadniczo nie odstają od usług świadczonych w dużych polskich miastach. Telekomunikacja Polska poprzez system zróżnicowanych taryf i promocji uzyskuje produkt atrakcyjniejszy cenowo niż EWŻ. Z kolei słabością TPSA jest niedostatecznie rozbudowana, niekiedy przestarzała i zawodna infrastruktura, co powoduje, że część mieszkańców z terenów, gdzie TP jest póki co jedynym operatorem, nie posiada możliwości zainstalowania w swoich domach usługi Neostrada.

Podczas warsztatów strategicznych dotyczących informatyzacji Gminy Gniewino zorganizowanych przez Urząd Gminy i przeprowadzonych w dniu 27 czerwca 2007r. *, przedstawiciele Telekomunikacji Polskiej wskazywali na bardzo wysokie (przekraczające kwotę 12 mln zł) koszty rozbudowy sieci światłowodowej na terenie gminy w taki sposób, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom szerokopasmowy dostęp do Internetu za jej pośrednictwem, i na partnerstwo publiczno-prywatne połączone z absorpcją funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jako sposób przezwyciężenia tego problemu. Z kolei reprezentant firmy Interkar zadeklarował systematyczne powiększanie w najbliższej przyszłości terytorialnego zasięgu oferty dostępu do Internetu łączem bezprzewodowym, aż do pokrycia nim terenu całej gminy, zwłaszcza przy możliwości instalowania anten na wybranych obiektach gminnych. Przedstawiciele Elektrowni Wodnej Żarnowiec nie pojawili się na warsztatach oraz w żaden sposób nie odnieśli się do zaproszenia na nie.

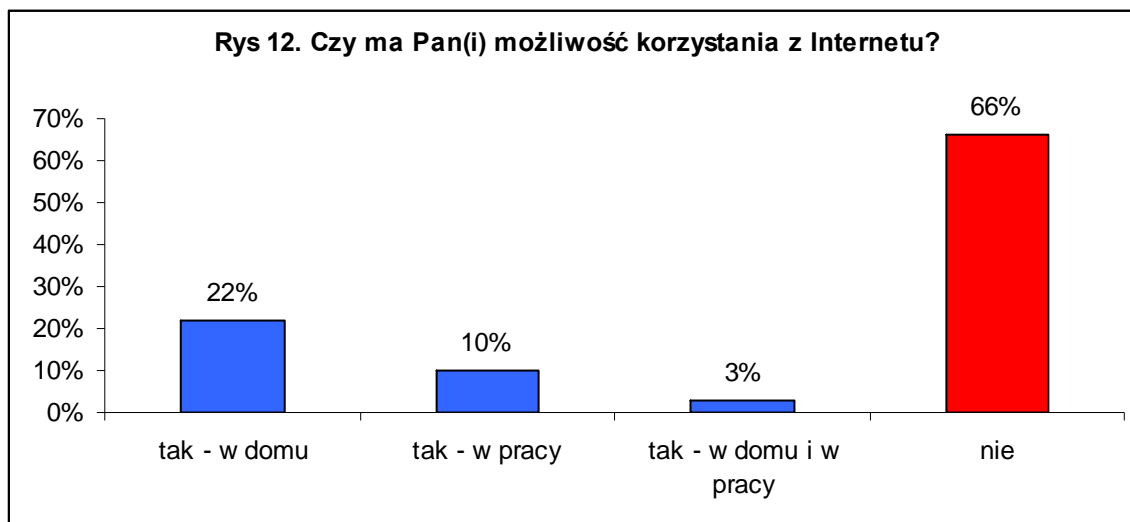
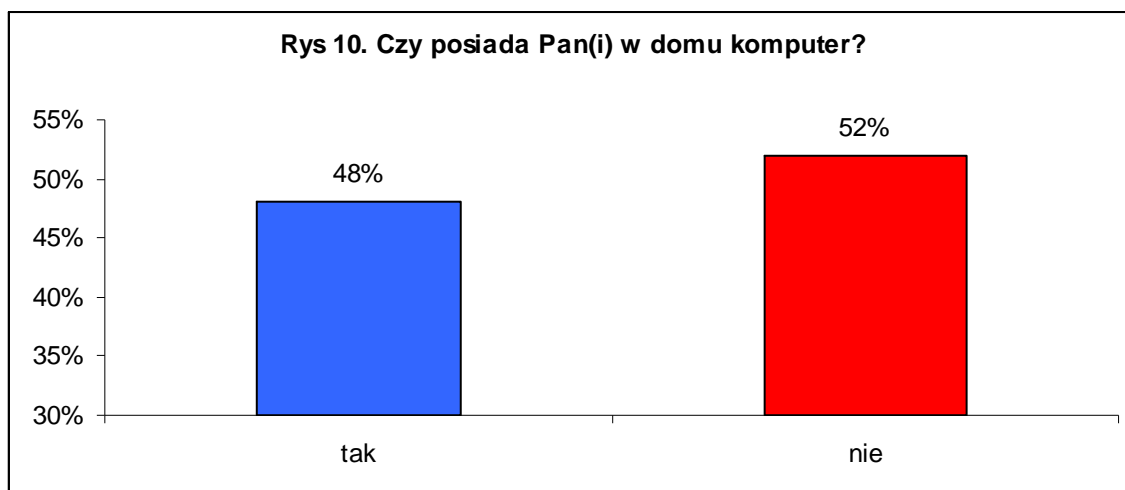
Największe niedostatki infrastruktury dostępowej do Internetu występują w miejscowościach najmniejszych i położonych najbardziej peryferyjnie takich jak Salinko, Dębina, Łęczyn Dolny czy Jęczewo. Z kolei najlepsza pod tym względem sytuacja jest tam, gdzie usługi świadczy przynajmniej dwóch operatorów, czyli przede wszystkim w Gniewinie, Czymanowie lub Nadolu. Zauważalna jest dysproporcja pomiędzy północną a południową częścią gminy, gdzie występują większe braki w infrastrukturze. Ogólnie jednak wydawać się może, że pomimo istniejących w tej dziedzinie trudności, stan obecny jak i perspektywy najbliższej przyszłości stawiają Gminę Gniewino w dość dobrym położeniu na tle pozostałych obszarów wiejskich naszego kraju.

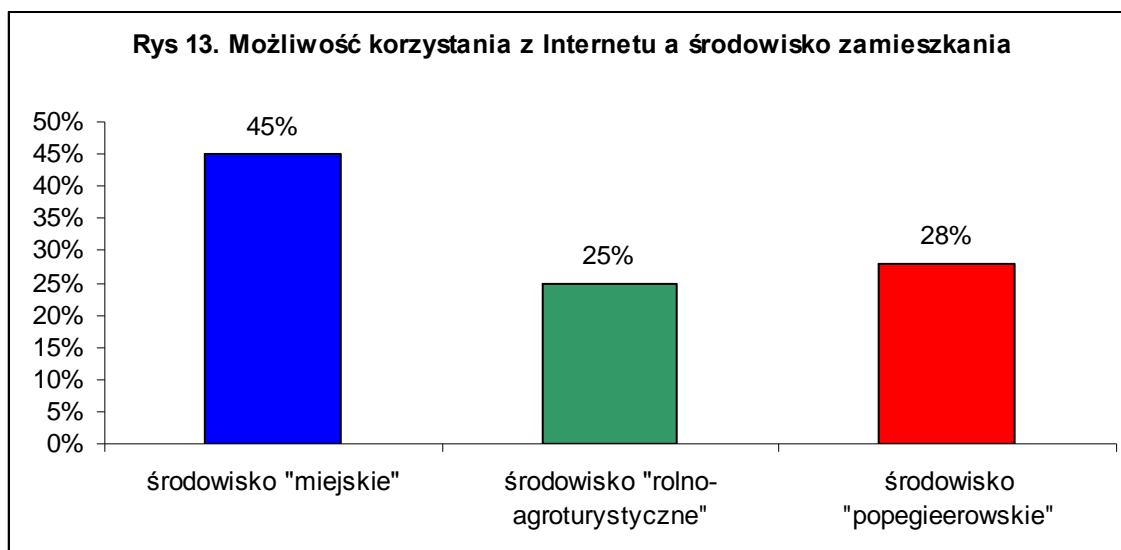
Optymizm ten trochę przygasa, jeśli przyjrzeć się wynikom badania socjologicznego przeprowadzonego w maju 2007r. na zlecenie Urzędu Gminy na reprezentatywnej próbie mieszkańców. Okazuje się, że jedynie w co drugim gospodarstwie domowym znajduje się

---

* Szczegółowe informacje na temat warsztatów zamieszczono w rozdziale 4.

komputer i tylko co czwarty pełnoletni mieszkaniec gminy ma możliwość korzystania z Internetu we własnym domu. Warto zwrócić uwagę, że we wspomnianych wyżej „uprzywilejowanych” pod względem oferty stałego dostępu do sieci miejscowościach (Gniewino, Kostkowo, Nadole, Czymanowo) 45% mieszkańców ma dostęp do Internetu, natomiast w pozostałej części gminy wskaźnik ten oscyluje na poziomie ok. 25% (w tym wyliczeniu dodawano również respondentów, którzy korzystają z dostępu do sieci tylko w miejscu pracy). Biorąc pod uwagę wielkość analogicznego wskaźnika na terenach wiejskich w krajach tzw. „starej Unii” (UE-15), który wynosi obecnie 60%, widać wyraźnie, jak wiele zostało jeszcze w tej dziedzinie do zrobienia.

3.2. „S” jak społeczność i „E” jak ekonomia - analiza wskaźników społeczno-ekonomicznych, mających istotny wpływ na rozwój i wykorzystanie narzędzi informatycznych w Gminie Gniewino.

W przypadku zagadnienia jakim jest rozwój społeczeństwa informacyjnego, czynniki społeczne przenikają się z ekonomicznymi, dlatego zostaną opisane w tym samym podrozdziale. Najważniejsze czynniki wymagające analizy w tej grupie to: zamożność społeczności lokalnej, wiek mieszkańców oraz ich wykształcenie, a także niektóre wskaźniki rozwoju gospodarczego gminy.

Wyniki przeprowadzonego w maju 2007r. badania socjologicznego ukazują lokalną społeczność Gminy Gniewino jako dość silnie zróżnicowaną pod względem wysokości dochodów osiąganych przez poszczególne gospodarstwa domowe, jednak z niepokojąco szerokim obszarem ubóstwa. Rozkład zadeklarowanych miesięcznych dochodów netto na jedną osobę w rodzinie przedstawia się następująco:

- do 400 zł – 29% gospodarstw domowych,
- od 401 do 600 zł – 28% gospodarstw domowych,
- od 601 do 800 zł – 21% gospodarstw domowych,
- powyżej 800 zł – 22% gospodarstw domowych.

Strukturę wieku ludności określono na podstawie oficjalnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, udostępnionych na jego stronie internetowej. Dla Gminy Gniewino wskaźnik wieku mieszkańców układa się jak następuje:

- do 19 roku życia – 33% mieszkańców,
- od 20 do 39 r.ż. - 29% mieszkańców,
- od 40 do 64 r.ż. - 30% mieszkańców,
- powyżej 65 lat – 8% mieszkańców.

Struktura taka, nazywana „zastojową”, jest odzwierciedleniem ogólnych tendencji demograficznych występujących w społeczeństwie polskim. Udział osób starszych w społeczności lokalnej kształtujący się na poziomie 8% nie jest jednak na tyle wysoki, aby można mówić o wyraźnym procesie starzenia się tej populacji.

Wspominane już badanie socjologiczne z maja 2007r. zawierało również pytanie o wykształcenie respondentów. Rozkład odpowiedzi na nie przedstawia się następująco:

- wykształcenie podstawowe – 30% respondentów,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe – 40% respondentów,
- wykształcenie średnie – 27% respondentów,
- wykształcenie wyższe – 3% respondentów.

Nietrudno zauważyć, że poziom wykształcenia pełnoletnich mieszkańców jest bardzo niski, co stanowi istotną barierę dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Należy przypuszczać, że osoby nieposiadające nawet wykształcenia średniego, które stanowią ponad 2/3 spośród pełnoletnich mieszkańców gminy, często będą miały istotny problem z przestawieniem się na wykorzystywanie usług społeczeństwa informacyjnego w swoim codziennym życiu. Wymaga to bowiem nie tylko obycia z różnego rodzaju urządzeniami komputerowymi i ich oprogramowaniem, lecz przede wszystkim wewnętrznej motywacji do ciągłego zwiększania swojej wiedzy i kompetencji w tym zakresie. Z drugiej strony – mnogość systemów i programów e-learningowych stwarza tym osobom niepowtarzalną szansę rozwoju i zdobycia cennych kwalifikacji.

Podsumowując należy stwierdzić, że wskaźniki społeczno-ekonomiczne dla populacji mieszkańców Gminy Gniewino kształtują się w niektórych kategoriach niekorzystnie i stwarzają szerokie pole wykluczenia cyfrowego. Dotyczy to zwłaszcza wysokiego udziału w populacji osób niewykształconych i ubogich. Działania edukacyjne z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego powinny być prowadzone dwukierunkowo, jednocześnie dla uczniów i dla mieszkańców dorosłych.

W chwili obecnej widać wyraźnie niski poziom zainteresowania i udziału mieszkańców w procesach społeczeństwa informacyjnego. 38% osób objętych badaniem socjologicznym przyznało, że w ogóle nie potrafi posługiwać się komputerem, natomiast dalsze 29%, że tylko słabo. Niemal ¼ osób badanych ani razu nie odwiedziło oficjalnej strony internetowej prowadzonej przez Urząd Gminy. Jedynie 16% uznaje informatyzację za ważne zadanie do zrealizowania w gminie (co plasuje ją na 12 miejscu wśród 15 wymienionych w kwestionariuszu ankiety kategorii).

Nieco bardziej optymistycznie przedstawia się lokalna sytuacja gospodarcza. Bezrobocie jest niskie, działalność prowadzi kilka dużych zakładów pracy, przynajmniej trzy firmy z branży telekomunikacyjnej, oraz kilkadziesiąt innych przedsiębiorstw, głównie z branży usługowo-handlowej. Dobra sytuacja gospodarcza, rozmach realizowanych inwestycji, szybki rozwój turystyki oraz fakt, że większość mieszkańców zatrudniona jest w zawodach pozarolniczych to niewątpliwe walory, które należy umiejętnie wykorzystać w procesie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Gminie Gniewino.

3.3. „P” jak prawo - analiza prawnych aspektów realizacji strategii informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego przez władze Gminy Gniewino.

Środowisko prawne dla procesów informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego tworzą przede wszystkim takie uregulowania jak: ustawa Prawo telekomunikacyjne, ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną, ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ustawa o dostępie do informacji publicznej, ustawa o podpisie elektronicznym, ustawa o ochronie danych osobowych, ustawa o opłacie skarbowej, ustawa o samorządzie gminnym oraz odpowiednie akty wykonawcze do nich.

Ustawa Prawo telekomunikacyjne określa zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na świadczeniu lub udostępnianiu usług telekomunikacyjnych oraz eksploatacji

sieci telekomunikacyjnych, używania i kontroli używania urządzeń radiowych, funkcjonowania organów regulacyjnych w telekomunikacji, gospodarowania numeracją, gospodarowania zasobami widma częstotliwości fal radiowych oraz zasobami orbitalnymi. Przepisy ustawy określają również wymagania, jakim muszą odpowiadać urządzenia telekomunikacyjne oraz aparatura w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej, zasady kontroli wprowadzonej do obrotu aparatury, w tym urządzeń telekomunikacyjnych.

Ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną z dnia 18 lipca 2002r. określa obowiązki usługodawcy związane ze świadczeniem usług drogą elektroniczną oraz zasady ochrony danych osobowych osób fizycznych korzystających z tych usług. Ustawa reguluje obowiązki usługodawcy w zakresie podawania w sposób wyraźny, jednoznaczny i bezpośrednio dostępny przez system teleinformatyczny, którym posługuje się usługobiorca, co najmniej takich informacji jak: adresy elektroniczne, imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę firmy oraz siedzibę i adres. Usługodawca jest zobowiązany umożliwić usługobiorcy nieodpłatnie, w razie gdy wymaga tego właściwość usługi, korzystania z niej w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieuprawnionych do treści przekazu składającego się na tę usługę, w szczególności przy wykorzystaniu technik kryptograficznych odpowiednich dla świadczonej usługi, jednoznaczną identyfikację strony usługi świadczonej drogą elektroniczną oraz potwierdzenia faktu złożenia oświadczenia woli i ich treści niezbędnych do zawarcia drogą elektroniczną umowy o świadczeniu tej usługi, w szczególności przy wykorzystaniu bezpiecznego elektronicznego podpisu. Zgodnie z art.10 ust.1 Ustawy „zakazane jest przysyłanie niezamawianej informacji handlowej skierowanej do oznaczonego odbiorcy za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej” (chodzi tu o tzw. „spam”).

Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne określa zasady dostosowania rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej między podmiotami publicznymi do minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych, zasady dostosowania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych do minimalnych, gwarantujących otwartość, standardów informatycznych, zasady kontroli projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu, zasady wymiany informacji drogą elektroniczną, w tym dokumentów elektronicznych, pomiędzy podmiotami publicznymi a podmiotami niebędącymi podmiotami publicznymi. Rozporządzenie w sprawie warunków organizacyjno–technicznych doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym określa formę urzędowego poświadczania odbioru dokumentów elektronicznych przez adresatów. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych systemy teleinformatyczne używane przez podmioty publiczne do realizacji zadań publicznych powinny spełniać określone właściwości w zakresie funkcjonalności, niezawodności, używalności, wydajności, przenoszalności i pielęgnowalności określone w normach ISO zatwierdzonych przez krajową jednostkę normalizacyjną, na etapie projektowania, wdrażania i modyfikowania tych systemów; powinny też zostać wyposażone w składniki sprzętowe i oprogramowanie umożliwiające wymianę danych z innymi systemami teleinformatycznymi używanymi do realizacji zadań publicznych za pomocą protokołów komunikacyjnych i szyfrujących stosownie do zakresu działania tych systemów oraz zapewniające dostęp do zasobów informacji udostępnianych przez systemy teleinformatyczne używane do realizacji zadań publicznych przy wykorzystaniu określonych formatów danych. Rozporządzenie zawiera listę formatów danych i protokołów dopuszczonych do wymiany informacji między systemami teleinformatycznymi podmiotów publicznych. Na podmioty publiczne rozporządzenie nakłada obowiązek opracowania i modyfikacji w zależności od potrzeb polityki bezpieczeństwa dla systemów teleinformatycznych używanych przez ten podmiot do realizacji zadań publicznych.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001r. reguluje zakres podmiotowy oraz przedmiotowy, a także zasady i tryb udostępniania informacji, która zgodnie z postanowieniami ustawy stanowi informację publiczną. Zgodnie z art.7 Ustawy udostępnianie informacji publicznej następuje w drodze jej ogłaszania, na przykład poprzez publikowanie dokumentów urzędowych w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), który stanowi tzw. publikator teleinformatyczny. Obowiązek udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej i posiadania własnej strony BIP dotyczy władz publicznych oraz innych podmiotów wykonujących zadania publiczne zdefiniowanych w ustawie. Prawo do informacji publicznych obejmuje uprawnienia do uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego, wglądu do dokumentów urzędowych oraz dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Ustawa o podpisie elektronicznym z dnia 18 września 2001r. stanowi polską implementację Dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 13 grudnia 1999r. w sprawie wspólnotowych warunków ramowych dotyczących podpisu elektronicznego. Ustawa określa warunki stosowania podpisu elektronicznego, skutki prawne jego stosowania, zasady świadczenia usług certyfikacyjnych oraz zasady nadzoru nad podmiotami świadczącymi te usługi. Dostosowanie urzędów administracji publicznej pozwoli na zdalne załatwienie formalności, które wcześniej wymagały fizycznej obecności petenta w urzędzie. Ustawa nakłada na organy władzy publicznej oraz banki obowiązek pełnego dostosowania się do jej wymagań do dnia 1 maja 2008 roku. Do tego czasu urzędy muszą zapewnić obywatelom możliwość wnoszenia podań i wniosków oraz innych czynności drogą elektroniczną w przypadkach, gdy przepisy prawa wymagają składania ich w określonej formie lub według określonego wzoru.

Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997r. ma na celu dostosowanie przepisów polskiego prawa do wymogów Dyrektywy 95/46/EWG Parlamentu Europejskiego oraz Rady UE z dnia 24 października 1995r. o ochronie osób w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych. Znowelizowane przepisy uwzględniają jednocześnie uwagi Komisji Europejskiej dotyczące poprawności wdrożenia Dyrektywy 95/46/WE. Zgodnie z Ustawą każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych, a przetwarzanie tych danych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym Ustawą. Zadaniem Ustawy jest określenie zasad postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz praw osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych.

Na podstawie art.11 ust.3 Ustawy o opłacie skarbowej z dnia 9 września 2000r., Minister Finansów wydał rozporządzenie w sprawie sposobu pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty (Dz.U. Nr 110 z 2000r., poz.1176). Rozporządzenie to było dwukrotnie nowelizowane: w roku 2002 (Dz.U. Nr 207 z 2002r., poz.1758) oraz w roku 2003 (Dz.U. Nr 143 z 2003r., poz.1392). Ostatnia nowelizacja wprowadza możliwość dokonywania opłat skarbowych z wykorzystaniem technologii teleinformatycznych. W wyniku nowelizacji dodany został ustęp 5 w §3 rozporządzenia, który stanowi, iż „dowód wpłaty może mieć formę elektroniczną, jeżeli zawiera dane identyfikujące wpłacającego (...) oraz jest opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym złożonym przez upoważnionego pracownika banku (...)”. Zgodnie z zapisami rozporządzenia w przypadku wniesienia podania za pomocą poczty elektronicznej, do akt sprawy należy dołączyć wydruk komputerowy dowodu wpłaty w formie elektronicznej.

Ustawa o samorządzie gminnym traktuje, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zagadnienia związane z informatyzacją i rozwojem społeczeństwa informacyjnego nie są w niej jednak wskazane bezpośrednio.

4. Diagnoza gminnego potencjału w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz określenie potrzebnych działań w tej dziedzinie.

W dniu 27 czerwca 2007r. w Gminnym Centrum Kultury, Turystyki i Sportu w Gniewinie odbyły się warsztaty strategiczne zorganizowane przez Urząd Gminy w celu dokonania diagnozy gminnego potencjału w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz określenia priorytetowych kierunków działań w tej dziedzinie. Przeprowadzono 2 oddzielne warsztaty – jeden dla przedstawicieli instytucji i firm działających w gminie, którzy tematyką informatyzacji zainteresowani są zawodowo oraz drugi dla przedstawicieli społeczności lokalnej – tj. radnych i sołtysów.

W spotkaniach tych wzięły udział następujące osoby:

Grupa przedstawicieli firm i instytucji

Lp.	Nazwisko, imię	Nazwa instytucji
1.	Gafke Małgorzata	Kaszubski Bank Spółdzielczy o. Gniewino
2.	Jankowski Witold	Kopalnia kruszywa „Topaz”
3.	Kak-Niedbała Marek	MKN Service / Urząd Gminy Gniewino
4.	Kożyczkowski Kazimierz	Przedsiębiorstwo Handlowe GNIEMIX S.J.
5.	Łybacka Halina	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gniewinie
6.	Marzec Mariusz	Rieber Foods Polska S.A.
7.	Masiuk Bogdan	Telekomunikacja Polska S.A.
8.	Niepomnik Alicja	Samorządowe Gimnazjum w Kostkowie
9.	Sadecki Dariusz	Interkar
10.	Stefanowska Mirosława	Samorządowe Gimnazjum w Kostkowie
11.	Studniarz Tomasz	Telekomunikacja Polska S.A.
12.	Treder Zygmunt	Straż Gminna
13.	Wójcik Romuald	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Gniewinie

Grupa radnych i sołtysów

Lp.	Nazwisko, imię	pełniona funkcja
1.	Bekisz Bogdan	radny
2.	Fiedorowicz Elżbieta	radna
3.	Galek Barbara	radna
4.	Jafernik Czesław	radny
5.	Kaczmarek Teresa	radna, sołtys
6.	Kołaska Jan	sołtys
7.	Krefta Ryszard	radny
8.	Krzebietke Dietrich	radny
9.	Miedziak Andrzej	radny, sołtys
10.	Orzeł Marian	radny
11.	Przepióra Jan	radny, sołtys
12.	Styn Edward	sołtys
13.	Szymikowski Bogdan	radny
14.	Zynderwald Bogumiła	sołtys

Moderatorami podczas obu spotkań byli: Krzysztof Kochan (Sekretarz Gminy Gniewino) oraz Mikołaj Orzeł (pracownik Referatu Funduszy Strukturalnych, Analiz i Promocji).

4.1. Analiza SWOT zasobów, potrzeb, zewnętrznych szans i zagrożeń Gminy Gniewino w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Obie wymienione wyżej grupy wykonały pod kierunkiem moderatorów analizę SWOT potencjału Gminy Gniewino w informatyzacji i budowaniu społeczeństwa informacyjnego oraz aktualnych i potencjalnych przeszkód dla realizacji tego procesu. Analizy dokonano techniką grup nominalnych (liczących ok. 4 osoby każda). Zamieszczona niżej tabela stanowi syntezę wyników prac z obu warsztatów strategicznych. Sformułowania, które powtarzały się w wynikach prac kilku grup nominalnych, zostały wyróżnione wytłuszczonym drukiem.

Mocne strony Gminy	Słabe strony Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • dobra kondycja finansowa Gminy, • determinacja samorządu, • dobrze wyposażone szkoły, Urząd, Biblioteka, • obecność i wsparcie fachowców, • dobry gospodarz Gminy – Wójt, • baza świetlic wiejskich, • konkurencja na lokalnym rynku dostawców internetowych, • strategiczne planowanie działań przez Urząd, • realizowanie różnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, które można łączyć z działaniami z zakresu rozbudowy infrastruktury dostępowej, • doświadczenie w organizowaniu kursów komputerowych w Gminie, • dobra strona www Urzędu Gminy, • utrzymujące się duże tempo rozwoju lokalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba infrastruktura teleinformatyczna, • ok. 2/3 mieszkańców nie ma możliwości korzystania z Internetu ani w domu, ani w pracy, • słabe umiejętności dorosłych w dziedzinie obsługi komputera, • duże rozproszenie przestrzenne gospodarstw domowych, • ukształtowanie terenu utrudnia działanie i podraża koszty budowy infrastruktury teleinformatycznej, • za mało kursów komputerowych dla mieszkańców, • mieszkańcy nie doceniają ważności informatyzacji, • ubóstwo niektórych grup mieszkańców, • niski poziom wykształcenia zwłaszcza starszych mieszkańców, • brak zaufania, uprzedzenia wobec nowych technologii ze strony wielu mieszkańców, • zbyt skromna w stosunku do potrzeb polityka informacyjna Urzędu Gminy, • ok. 50% mieszkańców nie posiada w domu komputera.
Szanse w otoczeniu Gminy	Zagrożenia w otoczeniu Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość atrakcyjnych dla różnych grup mieszkańców i przedsiębiorców usług i „produktów” w sieci (w tym wiele o znaczeniu lokalnym, integrującym środowisko, edukacyjnym), • fundusze strukturalne UE w latach 2007-2013, • istniejące mechanizmy prawne wspierające informatyzację. 	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie ceny sprzętu i usług informatycznych, • złośliwe programy i szkodliwe treści w Internecie, • przestępczość internetowa, • budzące obawy mieszkańców negatywne konsekwencje społeczne nadużywania Internetu, • trudności gmin ościennych w partycypowaniu w kosztownych projektach ponadlokalnych,

- mała ilość kształcenia informatycznego w programie szkolnym,
- małe szanse na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania informatyzacji.

Poprzez zestawienie mocnych i słabych stron gminy z jej zewnętrznymi szansami i zagrożeniami, otrzymuje się tzw. macierz TOWS służącą zdefiniowaniu działań, które powinny zostać podjęte w celu maksymalnego wykorzystania możliwości z użyciem silnych stron gminy (ofensywa), zapobieżenia zagrożeniom poprzez redukcję słabych stron (zapobieganie) oraz wykorzystania silnych stron do konfrontacji z zewnętrznymi zagrożeniami, a zewnętrznych szans do przezwyciężenia słabych stron (konkurencyjność).

4.2. Propozycje ofensywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Mocne strony Gminy	Szanse w otoczeniu Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • dobra kondycja finansowa Gminy, • determinacja samorządu, • dobrze wyposażone szkoły, urząd, biblioteka, • obecność i wsparcie fachowców, • dobry gospodarz Gminy – Wójt, • baza świetlic wiejskich, • konkurencja na lokalnym rynku dostawców internetowych, • strategiczne planowanie działań przez Urząd, • realizowanie różnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, które można łączyć z działaniami z zakresu rozbudowy infrastruktury dostępowej, • doświadczenie w organizowaniu kursów komputerowych w Gminie, • dobra strona www Urzędu Gminy, • utrzymujące się duże tempo rozwoju lokalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość atrakcyjnych dla różnych grup mieszkańców i przedsiębiorców usług i „produktów” w sieci (w tym wiele o znaczeniu lokalnym, integrującym środowisko, edukacyjnym), • fundusze strukturalne UE w latach 2007-2013, • istniejące mechanizmy prawne wspierające informatyzację.
Strategia ofensywna	
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie nowoczesnej gminnej infrastruktury oraz realizowanych inwestycji w taki sposób, który umożliwi rozbudowę i rozwój infrastruktury teleinformatycznej, aby na terenie całej gminy możliwy był stały dostęp do Internetu (partnerstwo z lokalnymi operatorami i/lub wsparcie z funduszy strukturalnych UE). • Stworzenie na bazie istniejących świetlic wiejskich sieci publicznych punktów dostępu do Internetu, które poprzez oferowane usługi społeczeństwa informacyjnego spełniać będą funkcje integracyjno-edukacyjne (wsparcie z funduszy strukturalnych UE). • Szeroko zakrojone akcje informacyjne, promocyjne, edukacyjne dotyczące internetowych produktów, usług i serwisów skierowane do określonych grup mieszkańców, prowadzone w szkołach, bibliotece, urzędzie, na gminnych stronach www – przy współdziałaniu fachowców i dofinansowaniu z funduszy strukturalnych 	

UE.

- Jak najszybsze wdrażanie nowych procedur, norm i rozwiązań związanych z informatyzacją.

4.3. Propozycje konkurencyjnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Słabe strony Gminy	Szanse w otoczeniu Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • słaba infrastruktura teleinformatyczna, • ok. 2/3 mieszkańców nie ma możliwości korzystania z Internetu ani w domu, ani w pracy, • słabe umiejętności dorosłych w dziedzinie obsługi komputera, • duże rozproszenie przestrzenne gospodarstw domowych, • ukształtowanie terenu utrudnia działanie i podraża koszty budowy infrastruktury teleinformatycznej, • za mało kursów komputerowych dla mieszkańców, • mieszkańcy nie doceniają ważności informatyzacji, • ubóstwo niektórych grup mieszkańców, • niski poziom wykształcenia zwłaszcza starszych mieszkańców, • brak zaufania, uprzedzenia wobec nowych technologii ze strony wielu mieszkańców, • zbyt skromna w stosunku do potrzeb polityka informacyjna Urzędu Gminy, • ok. 50% mieszkańców nie posiada w domu komputera.	<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość atrakcyjnych dla różnych grup mieszkańców i przedsiębiorców usług i „produktów” w sieci (w tym wiele o znaczeniu lokalnym, integrującym środowisko, edukacyjnym), • fundusze strukturalne UE w latach 2007-2013, • istniejące mechanizmy prawne wspierające informatyzację.
Strategia konkurencyjna	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa teleinformatycznej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w gminie poprzez utworzenie szerokiej sieci bezpłatnych, publicznych punktów dostępu do Internetu z wykorzystaniem technologii umożliwiających przezwyciężenie trudności związanych z ukształtowaniem terenu i rozproszeniem przestrzennym (wsparcie z funduszy strukturalnych UE). • Realizacja w publicznych punktach dostępu kursów komputerowych dla mieszkańców (wsparcie z funduszy strukturalnych UE). • Uruchomienie integracyjnego programu zajęć e-learningowych przeznaczonych zwłaszcza dla ludzi starszych, umożliwiających stopniowy wzrost ich wiedzy i umiejętności (wsparcie z funduszy strukturalnych UE). • Rozbudowa gminnego systemu komunikacji społecznej z położeniem szczególnego nacisku na edukację z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego oraz promocję różnego rodzaju atrakcyjnych usług internetowych w publicznych punktach dostępu.	

4.4. Propozycje konserwatywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Mocne strony Gminy	Zagrożenia w otoczeniu Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • dobra kondycja finansowa Gminy, • determinacja samorządu, • dobrze wyposażone szkoły, urząd, biblioteka, • obecność i wsparcie fachowców, • dobry gospodarz Gminy – Wójt, • baza świetlic wiejskich, • konkurencja na lokalnym rynku dostawców internetowych, • strategiczne planowanie działań przez Urząd, • realizowanie różnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, które można łączyć z działaniami z zakresu rozbudowy infrastruktury dostępowej, • doświadczenie w organizowaniu kursów komputerowych w Gminie, • dobra strona www Urzędu Gminy, • utrzymujące się duże tempo rozwoju lokalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie ceny sprzętu i usług informatycznych, • złośliwe programy i szkodliwe treści w Internecie, • przestępczość internetowa, • budzące obawy mieszkańców negatywne konsekwencje społeczne nadużywania Internetu, • trudności gmin ościennych w partycypowaniu w kosztownych projektach ponadlokalnych, • mała ilość kształcenia informatycznego w programie szkolnym, • małe szanse na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania informatyzacji.
Strategia konserwatywna	
<ul style="list-style-type: none"> • Łączenie gminnych inwestycji różnego rodzaju z działaniami z zakresu rozbudowy infrastruktury dostępowej w sposób pozwalający na redukcję kosztów tych przedsięwzięć. • Korzystanie z fachowego doradztwa w zakresie ochrony przed szkodliwym oprogramowaniem i przestępczością internetową. • Zorganizowanie akcji edukacyjnej dotyczącej bezpiecznego korzystania z Internetu skierowanej przede wszystkim do młodzieży – prowadzenie akcji w szkołach, bibliotece, świetlicach wiejskich, za pośrednictwem oficjalnej strony www Gminy. • Stworzenie atrakcyjnej oferty prowadzenia działalności dla dostawców sprzętu i usług informatycznych. 	

4.5. Propozycje defensywnych działań rozwojowych z zakresu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Słabe strony Gminy	Zagrożenia w otoczeniu Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • słaba infrastruktura teleinformatyczna, • ok. 2/3 mieszkańców nie ma możliwości korzystania z Internetu ani w domu, ani w pracy, • słabe umiejętności dorosłych w dziedzinie obsługi komputera, • duże rozproszenie przestrzenne gospodarstw domowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie ceny sprzętu i usług informatycznych, • złośliwe programy i szkodliwe treści w Internecie, • przestępczość internetowa, • budzące obawy mieszkańców negatywne konsekwencje społeczne nadużywania Internetu, • trudności gmin ościennych w

<ul style="list-style-type: none"> • uksztalowanie terenu utrudnia działanie i podraża koszty budowy infrastruktury teleinformatycznej, • za mało kursów komputerowych dla mieszkańców, • mieszkańcy nie doceniają ważności informatyzacji, • ubóstwo niektórych grup mieszkańców, • niski poziom wykształcenia zwłaszcza starszych mieszkańców, • brak zaufania, uprzedzenia wobec nowych technologii ze strony wielu mieszkańców, • zbyt skromna w stosunku do potrzeb polityka informacyjna Urzędu Gminy, • ok. 50% mieszkańców nie posiada w domu komputera. 	<p>partycypowaniu w kosztownych projektach ponadlokalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • mała ilość kształcenia informatycznego w programie szkolnym, • małe szanse na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania informatyzacji.
Strategia defensywna	
<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie sieci bezpłatnych publicznych punktów dostępu do Internetu z użyciem technologii dostosowanej do specyfiki terenu (jego ukształtowania i rozproszenia przestrzennego skupisk ludności). • Zorganizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnej skierowanej do mieszkańców dotyczącej korzyści płynących z dostępności usług społeczeństwa informacyjnego. • Program kursów komputerowych w publicznych punktach dostępu obejmujący m.in. zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci. • Zajęcia e-learningowe w publicznych punktach dostępowych. 	

5. Zgodność strategii informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego z pozostałymi dokumentami strategicznymi Gminy Gniewino.

Określone zostały już cztery podstawowe warianty realizacji strategii informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego (ofensywny, konkurencyjny, konserwatywny i defensywny). Każdy z nich stanowi odpowiedź na uwarunkowania prawne, ekonomiczne, społeczne i technologiczne rozpatrywane pod kątem słabych i mocnych stron zarówno w samej gminie jak i jej otoczeniu zewnętrznym. Jak widać, niektóre zaproponowane w poprzednim rozdziale kierunki działania, są wspólne dla dwóch lub więcej wariantów realizacji strategii. Propozycje działań wpisywać się muszą w kontekst zadań określonych w pozostałych dokumentach strategicznych Gminy Gniewino i przyczyniać się do szybszego, pełniejszego i bardziej efektywnego osiągnięcia celów rozwojowych na wielu płaszczyznach rozwoju Gminy.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono zgodność działań planowanych w dokumencie Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego z priorytetami i celami operacyjnymi następujących realizowanych w Gminie strategii:

- Strategia Rozwoju Gminy Gniewino do roku 2015,
- Strategia Rozwoju Zasobów Ludzkich w Gminie Gniewino „Równe Szanse – Edukacja Dorosłych”,
- Strategia Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Gniewino,
- Strategia Rozwoju Kultury Gminy Gniewino w latach 2005 – 2015,

- Strategia Rozwoju Służby Zdrowia w Gminie Gniewino na lata 2005 – 2015,
- Strategia Rozwoju Edukacji w Gminie Gniewino na lata 2005 – 2015.

Zgodność Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego stwierdzono wobec wersji dokumentów strategicznych obowiązujących w październiku 2007r. Zaktualizowane wersje w/w strategii uwzględniać będą dodatkowe możliwości rozwoju związane z realizacją Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino na lata 2007 – 2013.

6. Misja, wizja oraz cele priorytetowe Strategii Informatyzacji Gminy Gniewino.

Rozdział ten określa cele, których osiągnięcie oznaczać będzie sukces strategii. Wszystkie propozycje i pomysły, które opisywane były w rozdziałach poprzednich, zostały ułożone hierarchicznie według poziomu ogólności i ważności. Absolutnie najważniejsze spośród nich określono mianem priorytetów rozwojowych dla procesu informatyzacji i budowy społeczeństwa informacyjnego w Gminie Gniewino. Znajdują one swoje odzwierciedlenie w misji oraz wizji Strategii.

Cele operacyjne muszą przede wszystkim spełniać kilka podstawowych warunków, tj. konkretności, mierzalności, osiągalności, istotności oraz określoności w czasie. W terminologii anglojęzycznej określa się ten zestaw cech zbiorczym określeniem SMART.

6.1. Misja Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

Wzrost jakości życia w Gminie Gniewino dzięki powszechnej dostępności do technologii informacyjnych, umiejętności korzystania z nich oraz szerokiej ofercie usług społeczeństwa informacyjnego.

6.2. Wizja Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

Gmina Gniewino w roku 2013 jest miejscem, w którym dostęp do technologii informacyjnych jest powszechny, a społeczność lokalna czerpie z tego faktu rozmaite korzyści. Ludzie korzystają z ICT w swoich domach, w pracy oraz w obiektach użyteczności publicznej. Technologie informacyjne są istotnym elementem wysokiego poziomu kształcenia szkolnego i ustawicznego. Wdrażane są wciąż nowe usługi społeczeństwa informacyjnego i szerokie kręgi społeczne korzystają z nich. Wielu ludzi uczy się, kupuje, załatwia sprawy urzędowe i rozwija poprzez Internet. Technologie informacyjne wyraźnie przyczyniają się do wzrostu tempa rozwoju lokalnego i wzrostu kompetencji zasobów ludzkich, w branży tej działa wiele podmiotów gospodarczych. Można wyszczególnić wskaźniki istotnego wzrostu poziomu jakości życia na terenie gminy, które związane są z funkcjonowaniem technologii informacyjnych.

6.3. Priorytety i cele operacyjne Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

PRIORYTET I – Wzrost dostępności infrastruktury społeczeństwa informacyjnego dla mieszkańców gminy Gniewino.

Cel operacyjny 1. Osiągnięcie stanu całkowitego pokrycia obszaru gminy techniczną możliwością instalacji stałego łącza internetowego w każdym gospodarstwie

domowym, zakładzie pracy lub innej instytucji w cenie nie większej niż przeciętna dla tego rodzaju usługi w Małym Trójmieście Kaszubskim.

Cel operacyjny 2. Utworzenie na terenie gminy bezpłatnych, publicznych punktów dostępu do Internetu (PIAP, Hot-Spot, infomat, itp.).

Cel operacyjny 3. Rozwinięcie się na terenie gminy działalności gospodarczej z zakresu sprzedaży sprzętu, oprogramowania i usług informatycznych dla społeczności lokalnej.

Cel operacyjny 4. Doprowadzenie do pełnej komputeryzacji szkół samorządowych.

PRIORYTET II – Wzrost wiedzy i umiejętności związanych z wykorzystywaniem technologii informacyjnych wśród osób mieszkających, uczących się i pracujących na terenie gminy Gniewino.

Cel operacyjny 1. Wzrost odsetka dorosłych mieszkańców potrafiących dobrze posługiwać się urządzeniami informatycznymi.

Cel operacyjny 2. Wzrost wśród dzieci i młodzieży mieszkającej i uczącej się na terenie gminy kompetencji z zakresu technologii informacyjnych poprzez edukacyjne wsparcie dla grup, dla których program nauczania szkolnego w tym obszarze jest niewystarczający.

Cel operacyjny 3. Wzrost i utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu ochrony przed złośliwym oprogramowaniem i przestępczością internetową (a także innych specjalistycznych zagadnień) wśród osób używających komputerów w pracy zawodowej (zwłaszcza w instytucjach samorządowych) oraz innych osób.

Cel operacyjny 4. Wzrost i utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności społecznych związanych ze sposobami bezpiecznego i zdrowego korzystania z Internetu wśród mieszkańców - zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży mieszkającej i uczącej się na terenie gminy.

PRIORYTET III – Rozwój oferty usług społeczeństwa informacyjnego na terenie Gminy Gniewino oraz wsparcie dla ich rzeczywistego funkcjonowania.

Cel operacyjny 1. Wzrost wiedzy mieszkańców na temat usług, które dostępne są w zasobach Internetu; kształtowanie pozytywnych postaw wobec Internetu.

Cel operacyjny 2. Maksymalizacja ilości oraz jakości usług dla klientów instytucji samorządowych, realizowanych z użyciem technologii informacyjnych.

Cel operacyjny 3. Wzmocnienie gminnej oferty kształcenia ustawicznego usługami typu e-learning.

Cel operacyjny 4. Poprawa dostępności różnorodnych usług społecznego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dzięki technologiom informacyjnym.

6.4. Propozycje działań przyczyniających się do osiągnięcia celów Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

Lp.	Cel operacyjny	Wskaźniki realizacji celu	Przykładowe działania prowadzące do osiągnięcia celu
1.	I.1. Osiągnięcie stanu całkowitego pokrycia obszaru gminy techniczną możliwością instalacji stałego łącza internetowego w każdym gospodarstwie domowym, zakładzie pracy lub innej instytucji w cenie nie większej niż przeciętna dla tego rodzaju usługi w Małym Trójmieście Kaszubskim.	- wielkość obszaru gminy, na którym mieszkańcy mają możliwość korzystania z usługi stałego łącza	<i>Łączenie realizowanych w gminie inwestycji różnego rodzaju z działaniami z zakresu rozbudowy infrastruktury dostępowej w sposób pozwalający na redukcję kosztów tych przedsięwzięć (możliwość partnerstwa z lokalnymi operatorami i/lub wsparcia z funduszy strukturalnych UE).</i>
		- relacja cen za korzystanie ze stałego łącza w gminie Gniewino i Małym Trójmieście Kaszubskim	<i>Wykorzystanie istniejącej w gminie infrastruktury w sposób, który umożliwi rozbudowę i rozwój infrastruktury teleinformatycznej (możliwość partnerstwa z lokalnymi operatorami i/lub wsparcia z funduszy strukturalnych UE).</i>
		- relacja standardów jakości łącza w gminie Gniewino i Małym Trójmieście Kaszubskim	<i>Stworzenie atrakcyjnej oferty prowadzenia działalności dla dostawców Internetu (ulgi podatkowe, ułatwienia inwestycyjne itp.).</i>
2.	I.2. Utworzenie na terenie gminy bezpłatnych, publicznych punktów dostępu do Internetu (PIAP, Hot-Spot, infomat, itp.).	- liczba funkcjonujących na terenie gminy PIAP-ów, Hot-Spot-ów, infomatów, itp.	<i>Stworzenie na bazie istniejących świetlic wiejskich sieci publicznych punktów dostępu do Internetu PIAP (wsparcie z funduszy strukturalnych UE) z wykorzystaniem technologii umożliwiających przezwycięzenie trudności związanych z ukształtowaniem terenu i rozproszeniem przestrzennym.</i>
			<i>Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w gminie poprzez tworzenie szerokiej sieci bezpłatnych, publicznych punktów dostępu do Internetu takich jak Hot-Spot-y, infomaty, itp. (wsparcie z funduszy strukturalnych UE).</i>

3.	I.3. Rozwinięcie się na terenie gminy działalności gospodarczej z zakresu sprzedaży sprzętu, oprogramowania i usług informatycznych dla społeczności lokalnej.	- liczba funkcjonujących na terenie gminy punktów handlowo-usługowych związanych z branżą informatyczną.	<i>Stworzenie atrakcyjnej oferty prowadzenia działalności dla dostawców sprzętu i usług informatycznych - podmiotów tworzących nowe miejsca pracy. Przyjazna polityka dla MSP i wszystkich nowych inwestorów z tej branży (ulgi podatkowe, ułatwienia inwestycyjne, system różnego rodzaju zachęt dla podmiotów tworzących nowe miejsca pracy).</i>
4.	I.4. Doprowadzenie do pełnej komputeryzacji szkół samorządowych.	- ilość stanowisk komputerowych w szkolnych pracowniach internetowych, salach lekcyjnych i gabinetach - standard technologiczny sprzętu komputerowego i innych urządzeń informatycznych w szkołach	<i>Rozbudowa pracowni internetowych w szkołach.</i>
			<i>Organizacja pracowni językowej wyposażonej w nowoczesny sprzęt.</i>
			<i>Wyposażenie każdej sali lekcyjnej w komputer wraz z oprogramowaniem.</i>
			<i>Wyposażenie gabinetu pedagoga, pokoju nauczycielskiego, gabinetu doradcy zawodowego w komputer z oprogramowaniem.</i>
			<i>Połączenie w jedną sieć internetową komputerów administracji.</i>
5.	II.1. Wzrost odsetka dorosłych mieszkańców potrafiących dobrze posługiwać się urządzeniami informatycznymi.	- minimalna wartość wskaźnika powinna wynosić 50% przy jednoczesnym spadku odsetka nie potrafiących wcale do najwyżej 30%	<i>Realizacja kursów komputerowych dla mieszkańców (wsparcie z funduszy strukturalnych UE). Kursy na różnym poziomie zaawansowania obejmować mogą m.in. naukę podstawowej obsługi komputera, korzystanie z oprogramowania, zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci.</i>
6.	II.2. Wzrost wśród dzieci i młodzieży mieszkającej i uczącej się na terenie gminy kompetencji z zakresu technologii informacyjnych poprzez edukacyjne wsparcie dla grup, dla których program nauczania szkolnego w tym obszarze jest niewystarczający.	- liczba dzieci uczęszczających na dodatkowe zajęcia z zakresu technologii informacyjnych	<i>Zorganizowanie akcji edukacyjnej adresowanej do dzieci i młodzieży – prowadzenie zajęć, kół zainteresowań itp. w szkołach, bibliotece, świetlicach wiejskich itp.</i>
			<i>Zajęcia w ramach wakacyjnego programu pomocy i zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych, a także zagrożonych patologią społeczną „Gniewińskie Lato”.</i>

7.	II.3. Wzrost i utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu ochrony przed złośliwym oprogramowaniem i przestępczością internetową (a także innych specjalistycznych zagadnień) wśród osób używających komputerów w pracy zawodowej (zwłaszcza w instytucjach samorządowych) oraz innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób przeszkolonych - wyniki testów weryfikacyjnych - ilość materiałów informacyjnych opublikowanych przez Gminę 	<p><i>Współudział fachowców z terenu gminy w planowaniu, realizacji, doradztwie w ramach przedsięwzięć prewencyjnych, informacyjnych, edukacyjnych na temat ochrony przed szkodliwym oprogramowaniem i przestępczością internetową.</i></p> <p><i>Zorganizowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji z zakresu technologii informacyjnych dla kadry kierowniczej i pracowników jednostek samorządowych i zakładów pracy z terenu gminy.</i></p>
8.	II.4. Wzrost i utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności społecznych związanych ze sposobami bezpiecznego i zdrowego korzystania z Internetu wśród mieszkańców - zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży mieszkającej i uczącej się na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dorosłych i dzieci biorących udział w akcji - ilość materiałów informacyjnych opublikowanych przez Gminę - ilość zajęć szkolnych na ten temat 	<p><i>Zorganizowanie akcji edukacyjnej dotyczącej bezpiecznego korzystania z Internetu skierowanej przede wszystkim do młodzieży – prowadzenie akcji w szkołach, bibliotece, świetlicach wiejskich, za pośrednictwem oficjalnej strony www Gminy.</i></p>
9.	III.1. Wzrost wiedzy mieszkańców na temat usług, które dostępne są w zasobach Internetu; kształtowanie pozytywnych postaw wobec Internetu.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość publikacji gminnych o charakterze promocyjno-edukacyjnym oraz ich odbiór społeczny - ilość zorganizowanych kampanii i akcji promocyjnych 	<p><i>Rozbudowa gminnego systemu komunikacji społecznej z położeniem szczególnego nacisku na edukację z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego oraz informację o różnego rodzaju internetowych produktach i serwisach przeznaczonych dla społeczności lokalnych.</i></p> <p><i>Akcje promocyjne dotyczące korzyści płynących z używania Internetu skierowane do określonych grup mieszkańców, prowadzone w szkołach, bibliotece, urzędzie, na gminnych stronach www – przy współudziale fachowców i dofinansowaniu z funduszy strukturalnych UE.</i></p> <p><i>Propagowanie Internetu i innych mediów elektronicznych jako narzędzi pracy.</i></p>

10.	III.2. Maksymalizacja ilości oraz jakości usług dla klientów instytucji samorządowych, realizowanych z użyciem technologii informacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość spraw i procedur, które można załatwić poprzez sieć teleinformatyczną w porównaniu z ościennymi gminami - opinie mieszkańców na temat użyteczności i jakości nowych usług - opinie pracowników na temat praktycznego funkcjonowania nowych usług 	<p><i>Wspieranie powstania i rozwoju instytucji otoczenia MŚP poprzez budowę systemu informacji gospodarczej.</i></p> <p><i>Stworzenie elektronicznej bazy katalogowej księgozbioru biblioteki publicznej oraz zelektronizowanie kont czytelników w celu sprawniejszej obsługi (zakup dodatkowego komputera oraz profesjonalnego programu bibliotecznego). Promocja elektronicznego dostępu do katalogu w publicznych punktach dostępowych.</i></p> <p><i>Podniesienie jakości edukacji poprzez umożliwienie rodzicom elektronicznych form kontaktu ze szkołą.</i></p> <p><i>Realizacja szkolnych programów profilaktycznych i wychowawczych z użyciem odpowiednich edukacyjnych programów komputerowych.</i></p> <p><i>Stworzenie systemu konsultacji lekarskich przez Internet.</i></p>
11.	III.3. Wzmocnienie gminnej oferty kształcenia ustawicznego usługami typu e-learning.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zorganizowanych kursów - ilość osób biorących udział w kursach - ilość osób, które przekwalifikowały się 	<p><i>Program zajęć dla ludzi starszych, umożliwiający stopniowy wzrost wiedzy i umiejętności (wsparcie z funduszy strukturalnych UE).</i></p> <p><i>Program zajęć kształcenia z zakresu turystyki i agroturystyki.</i></p> <p><i>Program zajęć z edukacji regionalnej, kultury gminy i języka kaszubskiego.</i></p> <p><i>Program zajęć z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza w branżach usługowych.</i></p> <p><i>Programy zajęć pozwalające zdobyć kwalifikacje osobom bezrobotnym.</i></p> <p><i>Programy zajęć adresowane do kobiet.</i></p> <p><i>Programy zajęć umożliwiające dostosowanie kwalifikacji rolników do zmieniających się wymogów rynku, edukacja ekologiczna.</i></p> <p><i>Programy zajęć dla kadry kierowniczej i pracowników z jednostek samorządowych i zakładów pracy z terenu gminy.</i></p>

12.	III.4. Poprawa dostępności różnorodnych usług społecznego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dzięki technologiom informacyjnym.	- ilość osób korzystających ze wsparcia za pośrednictwem technologii informacyjnych	<i>Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z przeznaczonych dla nich serwisów i usług w sieci.</i>
			<i>Umożliwienie osobom z grup szczególnego ryzyka dostępu do doradztwa zawodowego, psychologicznego, prawnego i in. przez Internet.</i>

7. Wdrażanie Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino.

Część końcowa dokumentu odnosi się do wybranych aspektów jego realizacji w praktyce. Na kluczowe elementy systemu wdrażania Strategii składają się: źródła jej finansowania, sposób promocji, monitoring realizacji oraz zarządzanie zmianami.

7.1. Źródła finansowania Strategii.

Do podstawowych pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego należą środki pochodzące z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2007 – 2013.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego w ramach Osi 2 (Społeczeństwo wiedzy), Kierunku wsparcia 2 (Infrastruktura i usługi tworzące podstawy społeczeństwa informacyjnego) przewiduje dofinansowanie dla projektów zarówno z zakresu tworzenia infrastruktury dostępowej, jak i wdrażania różnego rodzaju elektronicznych usług dla ludności (np. e-learning). Wkład wspólnotowy w budżet osi wynosi 62 mln € W przypadku obu wymienionych rodzajów projektów przewidziane do dofinansowania w maksymalnej wysokości 75% są przedsięwzięcia duże, których wartość wynosi nie mniej niż odpowiednio 500.000€ i 250.000€ W ramach działania 2.2.1 – Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego - preferowane będą przede wszystkim projekty o charakterze regionalnym lub przynajmniej ponadpowiatowym.

Alternatywnym wobec RPO źródłem finansowania budowy infrastruktury dostępowej jest 7. Oś Priorytetowa Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego). Jeden z jej komponentów sprowadza się do tego, żeby gminy mogły na swym terenie dostarczać Internet do domu osobom o niskich dochodach, młodzieży uczącej się, osobom niepełnosprawnym itp. lub umożliwić im taki dostęp na innych zasadach. Wkład unijny w budżet osi kształtuje się na poziomie 1.950 mln €, jednak w jej ramach przewiduje się także realizację olbrzymich projektów rządowych z zakresu budowy i wdrażania elektronicznych systemów administracji centralnej.

Różnego rodzaju szkolenia mogą być współfinansowane ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, jednakże co do zasady, pieniądze te nie mogą być przeznaczone na wydatki inwestycyjne, infrastrukturalne.

Istnieje też możliwość ubiegania się o środki z budżetu państwa na podstawie art.12 ust.1 ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. Nr 64/2005 poz.565), który brzmi:

„Minister właściwy do spraw informatyzacji może dofinansowywać przygotowanie lub realizację przez podmiot publiczny, na wniosek tego podmiotu:

1) projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu niebędących ponadsektorowymi albo sektorowymi projektami informatycznymi;

2) przykładowego oprogramowania, o którym mowa w art.13 ust.2 pkt 2 lit.a, a także kodów źródłowych takiego oprogramowania;

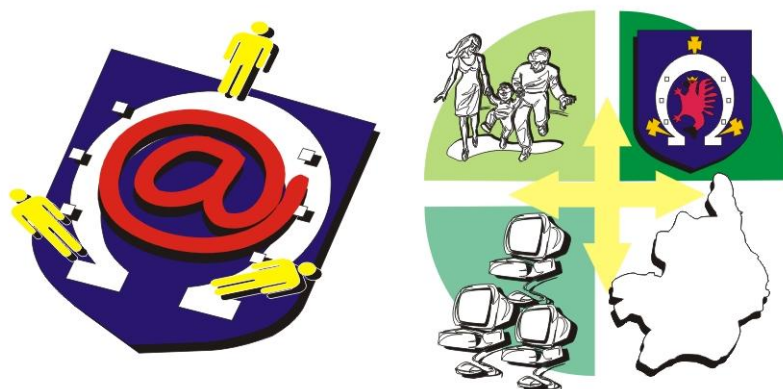
3) przedsięwzięć wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego, innych niż wymienione w pkt 1 i 2.”

Oprócz powyższych, najistotniejszych źródeł pozyskiwania pozabudżetowych środków na realizację Strategii, istnieją jeszcze możliwości związane z partnerstwem publiczno-prywatnym lub udziałem w programach grantowych organizowanych przez różnego rodzaju instytucje (np. „Rzeczpospolita Internetowa” Fundacji Grupy TPSA), jednakże w przypadku drugiej możliwości są to z reguły środki dużo mniejsze, które mogą być przeznaczone na realizację pojedynczych działań, lecz trudno planować osiągnięcie dzięki nim któregośkolwiek z celów strategicznych.

7.2. Public relations strategii.

Zagadnienie promocji wszystkich elementów składających się na realizację procesu informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego ma znaczenie szczególne. Dla niektórych mieszkańców (na co wskazują analiza SWOT oraz wyniki badań socjologicznych) budowanie społeczeństwa informacyjnego w gminie oznaczać będzie zetknięcie się z całkowicie nową, nieznaną rzeczywistością. W naturalny sposób budzić to może postawy niezrozumienia, różnego rodzaju wątpliwości i obawy. Sposobem na częściowe ograniczenie tego typu negatywnych zjawisk będzie włączenie tematyki informatyzacji w obręb systemu komunikacji społecznej Wójta i Urzędu Gminy. Publikowane informacje i materiały dotyczące informatyzacji powinny być odpowiednio redagowane zarówno co do swojej treści, jak i formy (np. rozpoznawalne logo lub charakterystyczna, jednorodna oprawa graficzna). Dzięki temu ranga ważności przekazu wzrasta, a dla odbiorców łatwiejsze będzie powiązanie różnorodnych, długofalowych i rozciągniętych w czasie działań związanych z informatyzacją w jedną, spójną całość.

Zagadnieniom promocji kolejnych etapów realizacji strategii służyć mogą artykuły w Biuletynie Informacyjnym, na gminnej stronie www oraz materiały takie jak np. ulotki lub nalepki. Warty podkreślenia jest fakt, że pewnego rodzaju działania promocyjne (dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego) wpisane są w strukturę celów Strategii. Powinny one być przeprowadzane według tych samych zasad, o których mowa wyżej.

Projekty logotypów Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (opr. Justyna Kuźma, Gminne Centrum Kultury, Turystyki i Sportu)

7.3. Monitorowanie realizacji strategii i zarządzanie zmianami.

Wdrażanie Strategii wymaga współpracy między wieloma instytucjami. Kluczową rolę w przygotowaniu i realizacji projektów ubiegających się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych odgrywać będzie Gminne Kolegium Europejskie oraz Referat Funduszy Strukturalnych, Analiz i Promocji Urzędu Gminy, jednakże tworzenie lub rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej wymaga zaangażowania także Referatu Inwestycji, Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, zewnętrznego doradztwa i/lub partnerstwa z lokalnymi operatorami. Kampanie informacyjne i promocyjne organizowane w ramach realizacji Strategii będą prowadzone przez Referat Funduszy Strukturalnych, Analiz i Promocji we współpracy z Gminnym Centrum Kultury, Turystyki i Sportu. Działania z zakresu edukacji stanowią domenę szkół i organizacji pozarządowych, natomiast upowszechnianie usług społeczeństwa informacyjnego musi odbywać się przy współudziale najróżniejszych instytucji (np. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Centrum Kultury, Turystyki i Sportu), które będą usługi te oferować swoim klientom.

Za koordynację wdrażania Strategii odpowiada Zastępca Wójta Gminy. Referat Funduszy Strukturalnych, Analiz i Promocji przeprowadzać będzie monitoring jej realizacji. Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w poszczególnych obszarach objętych działaniami (pod kątem wskaźników realizacji celów operacyjnych).

Ewaluacja Strategii to ocena jej realizacji oraz wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Powinna ona odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązuje realne problemy informatyzacji gminy oraz budowy społeczeństwa informacyjnego. Kryteriami oceny realizacji zapisów strategii są wskaźniki realizacji celów strategii oraz realizacja wizji informatyzacji gminy (według przyjętych składników wizji).

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii Informatyzacji będzie się opierała na dwóch rodzajach ocen:

- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań - ocena długoterminowego wpływu strategii na obszary i grupy docelowe (powiększanie zasobów / kompetencji gminy, wspieranie wzrostu gospodarczego, przeciwdziałanie bezrobociu, przyciąganie środków zewnętrznych publicznych i prywatnych, wzrost konkurencyjności / atrakcyjności gminy, procesy innowacyjne itp.).

Podstawowymi dokumentami w procesie monitoringu i ewaluacji będą coroczne raporty monitoringowe Strategii sporządzane przez Referat Funduszy Strukturalnych, Analiz i Promocji. Raporty należy przygotowywać w terminie do końca lutego roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania. Zasadniczym okresem monitorowania jest rok kalendarzowy. Na podstawie analizy odpowiednich wskaźników raporty określą stan realizacji Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, stanowiąc podstawę do podejmowania ewentualnych działań korygujących.

Nie da się zagwarantować, że w trakcie realizacji Strategii nie nastąpią znaczne zmiany prawne, ekonomiczne, społeczne lub technologiczne o skali, której nie dało się przewidzieć na etapie planowania. Z tego powodu należy przewidzieć przebieg procedury zarządzania zmianami w Strategii. Na podstawie informacji zawartych w raportach oraz prowadzonych na bieżąco analiz Referat Funduszy Strukturalnych przedstawia propozycje aktualizacji mających na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości oraz dostosowanie Strategii do nowych warunków. Wszystkie priorytety, cele i działania ujęte w dokumencie muszą przyczyniać się do realizacji jego misji i wizji. Jeżeli z jakichś powodów którykolwiek

z zapisów przestał być celowy z punktu widzenia misji i wizji, powinno się go wykreślić ze Strategii lub zastąpić nowym. W przypadku zmiany warunków opisanych w ramach analizy SWOT, należy przeprowadzić aktualizację macierzy TOWS i następnie analizę celowości zapisów Strategii, według schematu:

1. Analiza priorytetów Strategii – czy prawidłowo określają najważniejsze obszary oddziaływań niezbędnych do realizacji misji i wizji?
2. Analiza celów operacyjnych – czy zmierzanie do ich osiągnięcia nadal jest niezbędne dla realizacji priorytetów Strategii?
3. Analiza wskaźników celu – czy pozwalają trafnie ocenić stopień realizacji celu?
4. Analiza prowadzonych działań – czy przyczyniają się należycie do osiągnięcia wskaźników celu?

Zmiany na poziomie priorytetów wpływają na redefinicję celów i działań, natomiast zmiana celów w ramach niezmienionych priorytetów wiąże się z nowym doбором działań. Z tego powodu zmiany w Strategii winny być dokonywane na możliwie najbardziej szczegółowym poziomie.

Każda aktualizacja Strategii Informatyzacji i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Gminie Gniewino musi zostać przyjęta stosowną uchwałą Rady Gminy.